

„Narodowość w paszportach“

 wilnoteka.lt/pl/artykul/narodowosc-w-paszportach

Fot. wilnoteka.lt

Europejska Fundacja Praw Człowieka z zaciekawieniem obserwuje ponowną debatę na temat przywrócenia możliwości wpisu narodowości w paszportach na Litwie. Warto przypomnieć, że prawo do posiadania takiego wpisu przewidywał artykuł 2, rozporządzenia odnośnie przepisów wydawania paszportów obywateli Republiki Litewskiej z 1991 roku.

W 2003 roku Sejm Republiki Litewskiej dokonał zmiany prawa i zdecydował, że rubryka określająca narodowość posiadacza zostanie usunięta. Choć rubryka o narodowości została usunięta z litewskich paszportów, to wciąż można dokonać odpowiedniego wpisu w akcie urodzenia. Wynika z tego jednoznacznie, że taki wpis jest istotną i oczywistą potrzebą zadeklarowania swojej - w tym wypadku dziecka - narodowości.

Litewskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (VRM) odpowiedzialne za ustawę dotyczącą wpisu o narodowości w paszportach stwierdziło w czerwcu 2011 roku, że „ani paszport ani dowód osobisty nie jest przeznaczony do potwierdzania narodowości posiadacza, ponieważ zapis o narodowości nie jest związany z potwierdzeniem tożsamości czy obywatelstwem”. Stanowisko to poparł Komitet Praw Człowieka, który rozpatrywał petycję zgłoszoną przez grupę obywateli dotyczącą tego wpisu w 2011 roku i uznał, że sprawa nie jest warta głosowania w litewskim sejmie i wycofał ją.

Możliwość wpisania narodowości w paszporcie - nie mylić z obywatelstwem - przewiduje kilka krajów Unii Europejskiej takich jak między innymi: Austria, Belgia, Niemcy oraz Łotwa. W Unii Europejskiej paszporty mają podobny wygląd co wynika z Rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie. Natomiast zawartość paszportu, np. dodatkowa rubryka, jeżeli państwo uzna ją za stosowną i potrzebną, ma prawo ją dodać.

Zgodnie z Art. 3 Konwencji Ramowej o ochronie mniejszości narodowych, którą bez zastrzeżeń ratyfikowała Litwa w 2002 roku, każda osoba należąca do mniejszości narodowej ma prawo do swobodnej decyzji o traktowaniu jej jako osoby należącej bądź też nienależącej do takiej mniejszości, a wybór taki lub korzystanie ze związanych z tym wyborem praw nie pociągnie za sobą jakichkolwiek niekorzystnych skutków. Podobną wzmiankę ma również Konstytucja Republiki Litewskiej, która mówi o prawie do „pielęgnowania i zachowania tożsamości narodowej (...)”.

Dlatego też Fundacja uważa, że taki wpis powinien się znaleźć w litewskich paszportach jako wywiązanie się z przyjętych ponad 10 lat temu przez Litwę zobowiązań międzynarodowo-prawnych. To obywatel powinien decydować, czy chce aby taki wpis widniał w jego paszporcie i podczas przekraczania granicy jednoznacznie wskazywał na jego przynależność narodową. Aktu urodzenia przy przekraczaniu granicy nie ma się przy sobie, a paszport już tak.

